

عنوان مقاله:

بررسی رتوریک و زیباییشناسی آوایی در غزلی از مولانا و انعکاس آن در قالی صفوی

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات هنر اسلامی، دوره 15، شماره 35 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسندگان:

کبری میرکمالی - دانشجوی دکترای زبان و ادبیات فارسی، گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشکده علوم انسانی، واحد ساوه، دانشگاه آزاد اسلامی، ساوه، ایران.

ملک محمد فرخزاد - استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساوه

رضا حیدری نوری - استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساوه

خلاصه مقاله:

رتوریک را مترجمان اغلب به بلاغت، معانی و بیان، خطابه و سخنوری ترجمه کرده اند. یونانیان فن خطابه را رتوریک و خطیب را Rhetor می نامیدند. همان گونه که زیبایی حاصل از یک معماری، مجموعه زیبایی بخش های گوناگون آن است، زیبایی و رتوریک شعر هم حاصل زیبایی واحدهای ساختاری آن از جمله توجه به ساختار آوایی و استفاده از فنون و روش هایی است که تأثیرات زیبایی شناختی آوای کلام را برجسته تر و بیشتر می سازد. در غزلیات مولانا چنان آفرینش های شاعرانه و پردازش های هنرمندانه و ظرایف گوناگون هنری دیده می شود که چیرگی مولانا را هم در بیان مفاهیم و هم در به کارگیری زبان به خوبی نشان می دهد؛ تسلط مولانا بر زبان سهم به سزایی در هنرمندی و خلاقیت ادبی او دارد. مولانا به عنوان یکی از برجسته ترین شاعران و عارفان ایرانی از عوامل و عناصر آوایی زبان در جهت موسیقایی ساختن کلام خود و در نتیجه تأثیر بیشتر آن بر مخاطب، بسیار هنرمندانه بهره برده است، وی با شناخت ظرفیت های زبانی به ویژه در حوزه آواشناسی ضمن خلق تصاویر و تناسب موسیقایی به انتقال مفاهیم به خوبی توجه کرده است. تا جایی که می توان مشخصه بارز شعر او را، گزینش و انتخاب عناصر صوری مناسب در جهت القای معنای شعری، دانست؛ به گونه ای که غزل او نه تنها ابزاری مناسب و کارآمد برای انتقال مفاهیم والا در اندیشه عرفانی اوست، بلکه محملی زیبا و موسیقایی برای تحت تأثیر قرار دادن احساسات و عواطف زیبایی پسند مخاطب است. نتایج این پژوهش که به شیوه کتابخانه ای و براساس روش توصیفی- تحلیلی صورت پذیرفته است، حاکی از آن است که مولانا خوشه های آوایی را در تمام سطوح واجی، واژگانی و نحوی به صورت مناسب و به جا به کار گرفته است.

کلمات کلیدی:

رتوریک، زیباییشناسی، غزل، مولانا، ساختار آوایی، قالی صفوی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/985758>

